

Številka: Up-223/17-6

Datum: 21. 3. 2017

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložil Ramadan Tajroski, Koper, ki ga zastopa Odvetniška družba Zorman, d. o. o., o. p., Koper, na seji 21. marca 2017

sklenil:

- 1. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Kopru št. I Ip 244/2016 z dne 17. 1. 2017 v zvezi s sklepom Okrajnega sodišča v Kopru št. In 14/2015 z dne 28. 4. 2016 se sprejme v obravnavo.**
- 2. Do končne odločitve Ustavnega sodišča ni dovoljeno opravljati nadaljnjih izvršilnih dejanj v izvršilnem postopku št. In 14/2015, ki teče pred Okrajnim sodiščem v Kopru.**

OBRAZLOŽITEV

1. Sodišče prve stopnje je predlog pritožnika (v izvršilnem postopku dolžnika) za odlog izvršbe kot neutemeljenega zavrnilo. Ugotovilo je, da je pritožnik vložil tožbo za ugotovitev delne neveljavnosti – delne ničnosti notarskega zapisa, ki v tej zadevi predstavlja izvršilni naslov, in s tem izpolnil pogoj po 5. točki prvega odstavka 71. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 28/09, 51/10, 26/11, 53/14 in 54/15 – ZIZ), ni pa izkazal nenadomestljive ali težko nadomestljive škode (večje od tiste, ki lahko nastane upniku), ki bi mu nastala z izvršbo. Sodišče se je oprlo na ustaljeno sodno prakso, po kateri posledic, do katerih pride že zaradi same izvršbe, ni mogoče šteti kot škodo, ki bi upravičevala odlog izvršbe. Navedbe o kazenskem postopku in obtožnici je sodišče štelo za nerelevantne, "saj je tudi odlog predlagan na rok v pravdni zadevi na Okrožnem sodišču". Višje sodišče je pritožbo dolžnika zavrnilo. Pritrdilo je sodišču prve stopnje, da pritožnik ni izkazal nastanka nenadomestljive ali težko nadomestljive škode, ki je večja od škode, ki lahko zaradi odloga nastane upniku. Prodaja stanovanja in izselitev dolžnika namreč pomenita škodo, ki nastane kot posledica same realizacije nepremičninske izvršbe in ne upravičuje odloga izvršbe. Višje sodišče je pritrdilo tudi sodišču prve stopnje, da prodaja nepremičnin sama po sebi ne more biti

element nastanka škode, ki je ne bi bilo mogoče povrniti, saj bi v primeru razveljavitve ali ugotovitve ničnosti pravnega posla, ki je podlaga izvršilnega naslova, dolžnik svojo denarno terjatev lahko zahteval nazaj. Okoliščin, ki bi v takem primeru dolžniku onemogočale povrnitev denarnega zneska od upnice, dolžnik tudi po oceni pritožbenega sodišča ni dovolj konkretiziral, zgolj sklicevanje na vsebino obtožbe, pri čemer dolžnik ne pojasni, zakaj svoje morebitne denarne terjatve ne bi mogel dobiti iz upničinega drugega premoženja, pa ne zadošča.

2. V ustavni pritožbi pritožnik zatrjuje kršitve 22. člena in prvega odstavka 23. člena Ustave. Opisuje kompleksno ozadje predmetnega izvršilnega postopka in trdi, da na podlagi sporne posojilne pogodbe za znesek 200.000,00 EUR dolguje kvečjemu 88.000,00 EUR. Navaja, da je vložil tožbo za ugotovitev njene delne neveljavnosti in da upnico in še nekaj drugih oseb bremeni pravnomočna kazenska obtožba, da naj bi si na njegov račun na goljufiv način pridobili protipravno premoženjsko korist, med drugim tudi na podlagi notarskega sporazuma, na podlagi katerega teče predmetni izvršilni postopek. Pojasnjuje, da je sodišče njegov predlog za odlog izvršbe zavrnilo in da je javna dražba za prodajo njegovih nepremičnin razpisana za 31. 3. 2017. Navaja, da bo z izvršbo utrpel nenadomestljivo škodo, saj nepremičnin v primeru prodaje tretjim osebam ne bo več mogel pridobiti nazaj. Zadeva bo zanj nepovratna, vzpostavitev prejšnjega stanja kljub morebitnemu uspehu v pravnem postopku ne bo več mogoča. Dodaja, da so nepremičnine na dražbi običajno prodane pod ekonomsko ceno. Ker gre kupnina, pridobljena s prodajo nepremičnin, upniku, pritožnik pričakuje, da se bo za denarjem izgubila vsaka sled. Navaja, da je star 75 let in nima nobenih možnosti, da bi pridobil denar nazaj. Poudarja, da upnici z odlogom izvršbe ne bi nastala nobena večja škoda, saj bodo njene hipoteke ostale vpisane do konca postopka. Ker naj upnica, kot izhaja iz obtožbe, sploh ne bi posojala denarja, pač pa zgolj svoje ime, naj po oceni pritožnika sploh ne bi bila finančno prikrajšana. Pritožnik se ne strinja s presojo sodišča, da ne gre za nenadomestljivo oziroma težko nadomestljivo škodo, in se sprašuje, v katerih primerih bi odlog izvršbe sploh lahko dosegel, če ne ravno v tovrstnih. Poudarja, da se v konkretnem primeru zatrjuje obstoj velike verjetnosti, da je terjatev, ki se izterjuje v izvršilnem postopku, nastala s kaznivim dejanjem, kar izhaja iz priložene pravnomočne obtožbe okrožnega državnega tožilstva. Dejstvi, da je podana zadostna stopnja verjetnosti, da je bil sporni notarski zapis sestavljen s kaznivim dejanjem, in da je v kazenskem postopku tudi notarka, ki je sestavila konkretni notarski zapis, pojem "nenadomestljiva škoda" po oceni pritožnika postavljata v drugačno luč. Pritožnik sodiščema očita, da sta ta termin razlagali v povsem tehničnem smislu, nista pa opravili presoje o tem, da je resno načeta zakonitost notarskega zapisa in da je podana precejšnja stopnja verjetnosti, da je bilo pri sestavi notarskih zapisov storjeno kaznivo dejanje, kar naj bi imelo za posledico ničnost notarskih zapisov in posledično ničnost izvršilnega naslova. Trdi, da realizacija izvršbe zanj pomeni škodo, ki je od storilca ne bo mogel izterjati; naivno bi bilo namreč pričakovati, da bo storilec, ki je do premoženja prišel na protipraven način, čakal in to premoženje vrnil. Ker sodišče njegovih ugovorov ni presojalo v tej luči oziroma ni z ustrezno pravno argumentacijo odgovorilo na njegove pritožbene razloge, naj bi bila odločitev arbitrarna. Pritožnik meni, da je 71. člen, zlasti pa njegov peti odstavek (op. pritožnik ima verjetno v mislih 5. točko prvega odstavka),

izrazito materialnopravne narave, zato je sodišče dolžno vsebinsko presoati vse okoliščine in ugovore, ki se zatrjujejo in zahtevajo odlog izvršbe. Meni, da je sodišče dolžno opraviti presojo verjetnosti pritožnikovega uspeha v pravnem postopku, upoštevajoč dve bistveni okoliščini, in sicer, da terjatev ni bila ugotovljena v sodnem (kontradiktornem) postopku in da je ravno ta terjatev predmet kazenskega postopka in suma storitve kaznivega dejanja, v zvezi s katerim je senat treh sodnikov potrdil pravnomočnost obtožbe. Ker sodišče ni naredilo presoje v luči navedenih okoliščin, naj bi ravnalo arbitrarno, pritožnika pa naj bi prikrajšalo tudi za pravico do učinkovitega sodnega varstva. Ker je 31. 3. 2017 razpisana javna dražba za prodajo njegovih nepremičnin, pritožnik predlaga tudi začasno zadržanje z zadržanjem izvajanja vseh nadaljnjih izvršilnih dejanj v izvršilnem postopku št. In 14/2015, ki teče pred Okrajnim sodiščem v Kopru, do odločitve Ustavnega sodišča. Morebitna kasnejša ugodna odločitev bi bila namreč zanj brez pomena, če bodo nepremičnine na dražbi prodane.

3. Senat Ustavnega sodišča je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo. O njeni utemeljenosti bo odločalo Ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali so bile z izpodbijanima sodnima odločbama kršene pritožnikove človekove pravice oziroma temeljne svoboščine (1. točka izreka).

4. Če je ustavna pritožba sprejeta v obravnavo, lahko po 58. členu Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) senat ali Ustavno sodišče na nejavni seji zadrži izvršitev posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo izpodbija, če bi z izvršitvijo lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. Upoštevati je treba, da je v obravnavani zadevi 31. 3. 2017 razpisana javna dražba za prodajo pritožnikovih nepremičnin. Iz okoliščin primera tako izhaja, da posledic, ki bi nastale s prodajo, v primeru kasnejše ugoditve ustavni pritožbi ne bi bilo več mogoče odpraviti. S tem pa bi tudi ustavna pritožba postala brezpredmetna. Navedene okoliščine po oceni senata Ustavnega sodišča utemeljujejo odločitev na podlagi 58. člena ZUstS, ki omogoča zagotovitev učinkovitosti ustavne pritožbe na način, da se do odločitve Ustavnega sodišča o njej preprečijo težko popravljive ali celo nepopravljive škodljive posledice izpodbijanih posamičnih aktov za pritožnika. Zato je senat Ustavnega sodišča odločil, da do končne odločitve Ustavnega sodišča v izvršilnem postopku št. In 14/2015, ki teče zoper pritožnika pred Okrajnim sodiščem v Kopru, ni dovoljeno opravljati nadaljnjih izvršilnih dejanj, zlasti ne prodaje njegovih nepremičnin na javni dražbi (2. točka izreka).

5. Senat je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena in 58. člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica senata dr. Dunja Jadek Pensa ter člana dr. Etelka Korpič – Horvat in Jan Zobec. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Dunja Jadek Pensa
Predsednica senata